

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

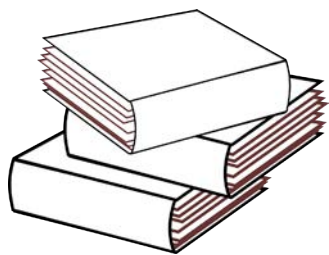
Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

Visuomenės sveikatos katedra

VISUOMENĖS SVEIKATOS GRUPĖ

RYŠYS TARP VAIKYSTĖJE PATIRTO FIZINIO, PSICHO- LOGINIO IR SEKSUALINIO SMURTO BEI LIETUVOS STUDENTŲ SUBJEKTYVAUS SVEIKATOS VERTINIMO

Darbo autorės. Eglė ŽULPAITĖ, II kursas; Ieva ZDANAVIČIŪTĖ, II kursas; Atėnė ZNAMENSKAITĖ, II kursas.

Darbo vadovas. Prof. habil. dr. Jolanta DADONIENĖ, Sveikatos mokslų institutas, Visuomenės sveikatos katedra.

Darbo tikslas. Nustatyti ryšį tarp Lietuvos studentų vaikystėje patirto fizinio, psichologinio ir seksualinio smurto ir subjektyvaus sveikatos vertinimo bei padarinių psichologinei sveikatai suaugus, įvertinti galimas šios problemos priežastis.

Darbo metodika. Atlikta vienkartinė anoniminė apklausa internete tarp skirtingų aukštųjų mokyklų studentų Lietuvoje. Tyrime pasitelktas „Paciento sveikatos klausimynas – 9 (PHQ–9)“ bei klausimai, kurie parengti siekiant nustatyti respondentų vaikystėje patirto smurto rūšį bei dažnį, įvertinti subjektyvų sveikatos vertinimą, informaciją apie apsilankymus pas sveikatos specialistus ir tėvų išsilavinimą. Duomenų analizei naudota Microsoft Excel programa. Duomenų palyginimui naudotas chi square testas. Analizei naudoti neparametriniai χ^2 testai. Reikšmingumo riba laikyta $p < 0,05$.

Rezultatai. Tyrime dalyvavo 619 respondentų. Nustatyta, kad fizinį smurtą vaikystėje patyrė daugiau nei pusė visų apklaustųjų (62,0 proc., $n=384$), psichologinį – 66,9 proc. ($n=414$), seksualinį – 7,5 proc. ($n=47$). Didžiausia dalis studentų savo sveikatą vertina gerai (43,9 proc., $n=272$), daugiau nei trečdalis nei gerai, nei blogai (35,2 proc., $n=218$), likusi dalis respondentų labai gerai (10,5 proc., $n=65$), blogai (8,7 proc., $n=54$) arba labai blogai (1,6 proc., $n=10$). Buvo nustatytas ryšys tarp fizinio ($p=0,013$) ir psichologinio ($p=0,005$) smurto rūšių ir subjektyvaus savo sveikatos vertinimo. Buvo nustatyta, kad yra reikšmingas statistinis ryšys tarp visų smurto patirčių vaikystėje ir pojūčio, kad asmuo yra nevykėlis bei suicidinių minčių suaugus. Tie asmenys, kurie patyrė bent kurią nors smurto rūšį, tokias mintis turėjo dažniau, nei tie, kurie tokių patirčių neturėjo. Ryšio tarp smurtinių patirčių ir apsilankymų pas sveikatos specialistus dažnio nerasta. Vertinant priežastinius ryšius, nustatyta, jog motinos išsilavinimas yra

reikšmingas vaikų fizinio ir seksualinio smurto, tėvo – fizinio ir psichologinio smurto patirtims.

Išvados. Didžioji dalis respondentų teigia bent kartą vaikystėje patyrę psichologinį, fizinį ir (ar) seksualinį smurtą, nepaisant to dauguma Lietuvos studentų savo fizinę sveikatą vertina teigiamai. Visos smurto rūšys yra susijusios su prastesniu savęs vertinimu ir polinkiu į suicidines mintis bei prastesnę psichologinę sveikatą, nustatyta, jog motinos bei tėvo išsilavinimas yra reikšmingas vaikų fizinio, seksualinio ir psichologinio smurto patirtims.

Raktažodžiai. Fizinis smurtas; išsilavinimas; psichologinė sveikata; psichologinis smurtas; seksualinis smurtas; subjektyvus sveikatos vertinimas.